IX kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
**(nr 447)**
z dnia 12 lipca 2023 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Finansów Publicznych (nr 447)

12 lipca 2023 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Kosztowniaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

**– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2022 r. (druk nr 3434) w zakresie działania Komisji.**

W posiedzeniu udział wziął: **Stanisław Jarosz** dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Biała**, **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Dzień dobry. Witam państwa na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w dniu dzisiejszym, z samego rana. Przypominam, że o godzinie 12:00 jeszcze raz się spotkamy – utrwalimy sobie twarze.

Zanim to jednak zrobimy o godzinie 12:00, pozwolę sobie przywitać na dzisiejszej Komisji pana dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Stanisława Jarosza. Witamy bardzo serdecznie pana dyrektora i wszystkich przybyłych na posiedzenie gości, panie i panów posłów oraz współpracowników z sekretariatu.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych i stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2022 r. (druk nr 3434) w zakresie działania Komisji. Referuje poseł Wojciech Saługa. Szanowni państwo, czy są uwagi odnośnie do porządku dziennego? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia wniosku do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Przystępujemy do jego realizacji. Zgodnie z art. 126 ust. 4 regulaminu Sejmu marszałek skierował sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2022 r. z druku nr 3434 do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Jednocześnie sprawozdanie to zostało skierowane do pozostałych komisji sejmowych w celu rozpatrzenia w swoim zakresie działania oraz przedstawienia uwag i wniosków Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Szanowni państwo, to jest odwrotna sytuacja w stosunku do sprawozdania z wykonania budżetu. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej opiniuje dla naszej Komisji wykonanie budżetu NIK, czyli finansowy aspekt działalności izby. Nasza Komisja opiniuje dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej merytoryczną działalność NIK w zakresie działania naszej Komisji, czyli przede wszystkim współpracę z Departamentem Budżetu i Finansów. Bardzo proszę pana posła Wojciecha Saługę o zreferowanie działalności NIK w zakresie współpracy z naszą Komisją oraz zaproponowane stanowisko Komisji w stosunku do sprawozdania z działalności NIK. Panie pośle, oddaję panu głos, bardzo proszę.

**Poseł Wojciech Saługa (KO):**

Dziękuję.

Panie przewodniczący, sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli za 2022 r. to bardzo rzetelny dokument, mimo że został opisany na 197 stronach. To analityczny dokument, wyczerpujące kompendium wiedzy o stanie państwa i finansów publicznych. Zgodnie z konstytucją NIK działa według zasad legalności, celowości,

przejrzystości i jawności. NIK podlega Sejmowi, a zadania NIK są opisane w konstytucji. Szanowni państwo, działalność NIK to 180 tematów kontroli w 1986 jednostkach, 1558 kontrolowanych podmiotach, ponad 20 mld zł zidentyfikowanych skutków finansowych bądź sprawozdawczych zidentyfikowanych jako nieprawidłowości, z czego 9,2 mld zł wydatków według NIK przeznaczono z naruszeniem prawa. Przedstawiono też 5102 wniosków pokontrolnych, w większości rozpatrzonych i wdrożonych w życie, i 175 przedłożeń do Sejmu, czym Wysoka Izba może, ale nie musi się zajmować, nad czym ubolewam. Już rok temu mówiłem, że wypadałoby brać kontrole NIK i omawiać je chociażby na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Najważniejszym obowiązkiem konstytucyjnym NIK jest analiza wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej oraz opinie w przedmiocie udzielenia absolutorium dla Rady Ministrów. Mamy tu najwięcej styczności z NIK, sami to podświadomie oceniamy, bo współpraca na wszystkich posiedzeniach, gdy opiniujemy budżet i sprawozdania z wykonania budżetu, opinie NIK, jest dobra i są one wszędzie brane pod uwagę oraz podlegają dyskusji. Bierzemy to też pod uwagę w głosowaniach.

Z szeregu kontroli, które dotyczyły obszaru finansów publicznych, chciałem zwrócić uwagę na negatywne stanowisko NIK w sprawie kierunku zmian w systemie finansowania państwa, gdzie gospodarka finansowa w coraz większym stopniu jest prowadzona poza budżetem państwa, z pominięciem rygorów właściwych dla tego budżetu. W trakcie różnych debat w Sejmie i na tej Komisji padły sformułowania, że coraz więcej środków finansowych państwa jest wyprowadzanych poza budżet, czym – chciałoby się powiedzieć – powinniśmy się zająć, ale zdajemy sobie sprawę, że to celowe działanie rządu Prawa i Sprawiedliwości, aby tak było. Wspomnę Polski Fundusz Rozwoju, Bank Gospodarstwa Krajowego i różne fundusze, które są tworzone w ramach BGK.

Reasumując, bardzo wysoko oceniamy współpracę NIK z Komisją Finansów Publicznych, bardzo wysoko oceniam ten dokument, który został Wysokiej Izbie i Komisji przedstawiony, i zwracam się z wnioskiem o wydanie pozytywnej opinii w sprawie sprawozdania z działalności NIK za 2022 r. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję w tym punkcie. Szanowni państwo, czy są pytania? Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Mam prośbę, panie przewodniczący, abyśmy przyjęli ten dokument, bo do samego dokumentu nie mam uwag, ale mam pytania dotyczące pracy NIK i przeprowadzonych kontroli, które chciałabym zadać po przyjęciu tego dokumentu. Sam dokument, zgodnie z tym, co przedstawił pan poseł Saługa, nie budzi żadnych wątpliwości co do jakości. Aby rozgraniczyć emocje przy przyjęciu tego dokumentu, chciałabym, aby można było zadawać pytania po jego przyjęciu. Do samego materiału, sprawozdania uwag, jak powiedział pan poseł Saługa, nie mam. Chciałabym zadać inne pytania i nie chciałabym, aby budziły one emocje.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Szanowni państwo, mamy taki zwyczaj, że prowadzimy dyskusję i przyjmujemy opinię.

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Prosiłabym, abyśmy to omówili w sprawach różnych w tym temacie, nie zamykając posiedzenia.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Czy dobrze rozumiem, że teraz oczekują państwo treści opinii, którą mamy, a potem powrócenia…

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Tak i możliwości zadania pytań, które są konsekwencją pracy, bo do samego materiału nie mamy – a przynajmniej ja nie mam – uwag.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Mam gorącą prośbę. Łamiemy pewien – trudno mówić o zasadzie – zwyczaj, który do tej pory mieliśmy. Mam nadzieję, że uszanujemy się wzajemnie w zakresie dyskusji na ten temat, bo chciałbym, abyśmy ten poziom utrzymali.

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Ależ oczywiście.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Już na tym etapie o to proszę.

Szanowni państwo, odnosząc się do wniosku pani przewodniczącej Krystyny Skowrońskiej, pozwolę sobie przedstawić treść projektu opinii z druku nr 113 Komisji Finansów Publicznych do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w sprawie sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2022 r., uchwalonej 12 lipca 2023 r. „Marszałek Sejmu w dniu 4 lipca 2023 r. skierował sprawozdanie z działalności NIK w 2022 r. (z druku nr 3434) do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia w swoim zakresie działania. Komisja Finansów Publicznych rozpatrzyła powyższe sprawozdanie na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2023 r. i nie wnosi do niego uwag i wniosków". Czy treść opinii możemy przyjąć?

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Nie ma uwag.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Bardzo dziękuję.

W tym momencie powinniśmy wypowiedzieć sakramentalne stwierdzenie, że kończymy posiedzenie Komisji, ale bardzo proszę w takim razie o wystąpienie panią przewodniczącą – z tą nadzieją, o której powiedziałem dosłownie dwie minuty temu. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Dziękuję bardzo.

Dziękuję za otwartość w sprawie dzisiejszego procedowania. Mam pytanie i proszę o udzielenie odpowiedzi na piśmie przez przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Przypominam sobie bardzo burzliwe posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w zakresie możliwości przeprowadzenia kontroli w Orlenie. Z tego tytułu były wnioski ze strony Orlenu skierowania spraw do prokuratury w stosunku do kontrolerów, którzy działali zgodnie z przepisami prawa. Chciałabym prosić o informację na piśmie, jak wygląda sytuacja z tym związana obecnie, czy i kiedy przeprowadzono kontrolę w Orlenie i czy przygotowano w tej sprawie raport. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, w której posiedzeniu część z państwa uczestniczyła, mówiła o jednej rzeczy, która powinna być w zainteresowaniu Komisji Finansów Publicznych – o możliwości przeprowadzania kontroli w spółkach Skarbu Państwa. Jeśli w poprzednich latach nie było najmniejszego problemu w zakresie przeprowadzenia takich kontroli, to niewpuszczanie, składanie wniosków do prokuratury w stosunku do kontrolerów, to coś, czego nie będę dziś nazywała, bo można to różnie nazywać.

W tonie merytorycznej dyskusji prosiłabym o informację bardzo uprzejmie i składam taki wniosek i prośbę na ręce pana dyrektora. Myślę, że wszyscy obecni jesteśmy tym zainteresowani, bo to nie dotyczy tylko tego jednostkowego przykładu, ale sposobu postępowania w podobnych sytuacjach, aby kontrolerzy nie byli szykanowani, bo są pod ochroną. Nie chcę, aby dochodziło w przyszłości do sytuacji, aby pojęcie kontroli państwowej i jednostek spółek Skarbu Państwa było zdewaluowane. Chciałabym, abyśmy szanowali NIK jako najważniejszą instytucję przeprowadzającą kontrolę w imieniu parlamentu. To jest organ kontrolny. Taki jest mój wniosek i myślę, że jeśli będzie odpowiedź, to zainteresowanie państwa tą odpowiedzią również będzie. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, czy są dodatkowe pytania? Nie słyszę. Jeśli ta odpowiedź ma być udzielona na piśmie, jak zostało wskazane przez panią przewodniczącą, to na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Szanowni państwo, zamykam posiedzenie Komisji i zapraszam państwa na godzinę 12:00.

**Poseł Krystyna Skowrońska (KO):**

Podkomisja będzie o 10:30. Panie przewodniczący, proszę zaprosić na 10:30 na podkomisję.

**Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):**

Godzina 10:30 – podkomisja, jak pani przewodnicząca poprosiła i zaprosiła. Podkomisja będzie w sali 312U.